

TOMATENKRANT

Nieuwsblad voor SP-leden in Zutphen, Warnsveld en Voorst

Januari 2022

STRIJD VOOR DE GRIJZE CONTAINER

De gemeente Zutphen wil de grijze container afschaffen. Dat betekent dat inwoners van Zutphen binnenkort elke keer als zij een zak vol hebben 250 meter moeten lopen om hun restafval weg te gooien. Als dit besloten wordt wil de SP hier een referendum over wil organiseren.

Dat kan tegelijk met de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart. In de raadsvergadering van 13 december overhandigde SP-fractievoorzitter Mart de Ridder alvast de eerste 150 steunverklaringen van inwoners die ook een referendum willen.

Het plan stond op de agenda van de raadsvergadering van 13 december, maar daar schrokken onze politieke tegenstanders zo van de door de SP georganiseerde weerstand, dat zij op het laatste moment besloten het voorstel over de grijze container helemaal niet in stemming te brengen. Zij hopen het besluit pas te hoeven nemen ná de gemeenteraadsverkiezingen, zodat een referendum tegelijk met de verkiezingen onmogelijk wordt. Een referendum kan alleen worden gehouden over plannen waar een meerderheid van de gemeenteraad voor heeft gestemd.

De SP roept de Zutphense politiek op om het besluit over het wegbezuinigen van de grijze container niet lafhartig over de verkiezingen heen te tillen. In plaats daarvan moet er nu al begonnen worden met het treffen van voorbereidingen, zodat het referendum op 16 maart door kan gaan. Er is genoeg steun onder de bevolking. Er zijn 75 steunverklaringen nodig om de procedure voor een referendum in gang te zetten. Meer dan 260 inwoners gaven al hun steun voor een referendum.

De Ridder: "Er is dus geen reden om te treuzelen; de voorbereidingen op dat referendum kunnen beginnen. Als het besluit

toch vertraagd wordt tot na de verkiezingen, dan maken we van de gemeenteraadsverkiezingen zélf gewoon een referendum. Een stem op de SP is dan een stem vóór de grijze container".

"Wij vinden dat iedere Zutphenaar een fijn huis in een schone buurt verdient. Daar hoort bij dat we ons milieu en onze straten schoon houden, dat afval aan huis wordt opgehaald en zo veel mogelijk wordt gerecycled. Dat lijkt nu juist moeilijker én duurder te worden."

Wil je meehelpen in de strijd voor behoud van de grijze container? Mail de afdeling via zutphen@SP.nl of app Mart de Ridder via 06-25591654

PRAAT MEE, BESLIS MEE KOM NAAR DE ALV

Het begin van het jaar is het beste moment om even stil te staan, terug te blikken en vooruit te kijken. Dat gaan we ook doen met alle Zutphense SP leden. Namelijk op de ledenvergadering die dinsdagavond 1 februari plaatsvindt, vanaf 20.00 uur.

Dit doen we aan de hand van het jaarverslag 2021 en het jaarplan 2022. Beide concepten hiervan vind je op zutphen.sp.nl/ledenvergadering en zijn ook op papier op te vragen.

Ook komt de campagne voor de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen aan bod. De uitnodiging voor deze ledenvergadering met daarin ook de locatie wordt nog verstuurd.

Maandelijks rubriek waarin de *Tomatenkrant* stilstaat bij een gebeurtenis uit de rijke, onderbelichte, sociale geschiedenis van Zutphen.

DEEL 15: DE GROTE DEPRESSIE

Crises zijn eigen aan het kapitalisme. Ze ontstaan, simpel gezegd, doordat er meer geproduceerd wordt dan er verkocht kan worden. Maar waar een crisis eind 19de eeuw zich nog relatief plaatselijk afspeelde, leidde de crisis van de jaren '30, die begon in de VS, tot de grootste economische depressie die de mensheid ooit had gezien.

De crisissituatie leidde tot een roep om radicale alternatieven en sterke leiders. Dat betekende dat de grond voor de radicalere communisten van de CPH vruchtbaarder werd. In 1931 kwam er voor het eerst een communist in de Zutphense raad: P.G. Lagerwaard.

Lagerwaard maakte het de SDAP moeilijk. Hij stelde voor: krotoprui- ming, huurverlaging tot een zevende deel van het inkomen en uitkeringen vanaf het veertiende jaar. En zolang die eisen niet door de regering waren ingewilligd, zou de gemeente aan werklozen vrij gas en stroom

moeten leveren. De zes-urige werkdag zou moeten worden ingevoerd en subsidie aan confessionele scholen zou per direct moeten worden ingetrokken.

Maar ook ter rechterzijde nam de slagingskans van radicalere partijen toe. Bij de Statenverkiezingen van 1935 stemden 898 Zutphenaren op de NSB. Dat was bijna 10% van de stemmen.

In buurland Duitsland, waar de Grote Depressie vele malen ernstiger om zich heen greep en waar de economische malaise vanwege de hyperinflatie ook al veel langer duurde, behaalde Hitler's NSDAP twee jaar eerder 33% van de stemmen. Na de Rijksdagbrand had Hitler de macht naar zich toegetrokken en begon met een omvangrijk investeringsproject in de opbouw van zijn 'Derde Rijk'. In 1939 zou Nazi-

Duitsland de aanval openen op Polen, wat het begin van de Tweede Wereldoorlog zou betekenen.

Evenals zijn sociaal-democratisch medelid Klok, heeft ook het communistisch Raadslid Lagerwaard gebroken met de oude gewoonte om als nieuw-aangekomen in een eerste zitting te luisteren en niet te praten. De heer Lagerwaard heeft meteen laten hooren wat hij op 't oog heeft, door uiteen te zetten de „eischen aan 't gemeentebestuur“, welke de „Tribune“ van 21 Augustus j.l. heeft openbaar gemaakt. Die zijn, naar Amsterdamsch model, voor Zutphen pasklaar gemaakt en op een paar onderdeelen gewijzigd. Zij bewegen zich op het gebied van: opruiming van krotwoningen; uitbreiding van het recht op ondersteuning voor werklozen van het 14e jaar af; wederinvoering van het loon-niveau van 1920 voor gemeente-werklieden; premievrij pensioen reeds op 55-jarigen leeftijd; invoering van den 7-urendag bij de gemeentebedrijven; scherpe strijd en verzet tegen de Rijksregeling tot subsidie van het bijzond-r onderwijs; weigering van subsidie aan alle religieuze instellingen; verhooging van de belasting op de groote inkomens en op het bezit enz.

Natuurlijk begeven wij ons niet in een critiek op deze ver gaande eischen: de heer Lagerwaard zal wel spoedig tot het inzicht komen, dat van dit alles toch niets komen kan. Wel zal hij critisch optreden, al is te verwachten dat hij zich bij parlementaire gebruiken zal aanpassen, te oordeelen althans naar zijn eerste optreden in den Raad. Anders, nu reeds deed hij zich kennen als „der Geist der stets verneint“, blijkens zijn stemmen en spreken tegen allerlei voorstellen, al gedroeg hij zich ook telkens naar den gebruikelijken regel om, waar hij eenling was, te verzoeken om „aanteekening, dat hij geacht werd tegen te hebben gestemd“, b.v. bij de vervulling van een door de wet aan het gemeentebestuur opgelegde verplichting om gelden toe te staan voor verbetering van r. k. schoolgebouwen, verder bij verkoop van grond enz. Dat stelselmatig „tegen“ doet denken aan wijlen een Raadslid uit de 60er jaren van wien ook de roep uitging dat hij in den Raad overal tegen was. Ook voor dezen communist komt wel de tijd van medewerking en samenwerking, al zullen de soc. dem. vooreerst nog wel eens last van hem hebben. Let maar op!

In de Zutphensche Courant van 3 september 1931 staat, zoals toen gebruikelijk, een uitgebreid verslag van de raadsvergadering. Daarin blijft het communistische raadslid Lagerwaard niet onopgemerkt. Het verslag vol persoonlijke opvattingen zegt veel over de journalistiek destijds, maar ook over hoe er door de elite tegen communisten aangekeken werd.